

STOP ZÁBAVNÍ PYROTECHNICE

rakety, petardy, pumy, bouchací kuličky, aj.

ÚZKOST – STRACH – STRES – ZRANĚNÍ – BOLEST – TRAUMA – ŠOK – SMRT

Zvířata mají mnohem citlivější smysly než lidé

„Zábavní“ pyrotechnika (dále také ZP) přináší do života zvířat zmatek, úzkost a strach. Vyděšená zvířata se snaží před hlukem, otřesy a světlem uniknout za každou cenu. Následkem této paniky jsou vážná zranění, opuštěná mláďata, doživotní traumata i smrt!

- Výbuchy v blízkosti zvířat způsobují popáleniny, poškození očí a jiná těžká zranění.
- Psi a kočky se velmi lehce zaběhnou a ztratí se. V lepším případě pak končí v útulcích nebo odchytových stanicích.
- Psi a kočky si mohou splést pyrotechniku s hračkou – následky jsou tragické.
- Psi mohou v panice vběhnout pod motorová vozidla.
- U březích savců způsobují výbuchy ZP potraty.
- Vyděšená divoká zvířata utíkají, opouštějí svá teritoria, úkryty. V době hnízdění ptáci opouštějí v šoku hnízda a - nevrátí-li se včas - mláďata nebo vejce zastydnou.
- Ptáci slepě narážejí do čehokoliv, do budov, drátů elektrického nebo jiného vedení apod.
- Po použití ZP se objevuje zvýšený počet osiřelých mláďat ptáků i jiných divokých zvířat.
- Exploze ohňostrojů uvolňují chemické látky znamenající nebezpečí pro lidi i zvířata poblíž i dále ve směru větru.
- Vodní ptáci a ryby se mohou přiotrávit zbytky pyrotechniky, které zůstávají ve vodě.
- Vyplašené ryby vyplavou z úkrytů a jsou sežrány predátory. V zimě mohou zahynout i v důsledku přílišného výdeje energie.
- Je prokázáno nižší snášení vajec u slepic – nosnic den po ohňostrojích a vajíčka jsou často vadná.

Žádná sláva, ale BOMBOVÝ ÚTOK

- „zábavní“ pyrotechnika může vydávat hluk v hodnotách **170 až 190 dB**
- hranice poškození lidského sluchového ústrojí je 75 – 80 dB
- hranice poškození sluchu prakticky všech zvířat je ještě nižší

Příklady zvuků

Zvuk	Hlasitost v dB	Zvuk	Hlasitost v dB
šum listí	20	motorová vozidla	90
pouliční hluk (normální)	50	pneumatická sbíječka	100
hlasitý hovor	60	startující letadlo	120
silně frekventovaná ulice	70	práh bolestivosti	130
strojovna, hlučný hostinec, potlesk v sále	70	akustické trauma	140
velmi silná reprodukováná hudba	80	petardy	170

Příklady zvuků podle: Zdravotní ústav se sídlem v Brně, PhDr. Zdeňka Židková
<http://www.enviweb.cz/clanek/hluk/54095/zabijak-hluk>

Co dělat?

- Obrátte se na vaši obec, město a iniciujte vznik obecní vyhlášky zakazující nebo omezující pořádání ohňostrojů a použití ZP obecně.
- Sdělte svým zastupitelům, že si nepřejete, aby platili pořádání ohňostrojů z veřejných peněz!
- Jste-li svědkem konání ohňostroje nebo používání rušivé ZP, ohlaste to vždy na Policii ČR nebo Městskou policii a trvejte na prošetření.

- Nebojte se šířit informace o vlivu užívání ZP na přírodu, zvířata i člověka. Věřte tomu, že lidé ZP používají, protože o krvavých důsledcích své zábavy nic netuší!
- Vaše zvíře vám důvěřuje, nesete za něj odpovědnost. V kritické době jej neopouštějte, zůstaňte s ním doma, uklidňujte ho! Je-li zvíře hodně citlivé, poraďte se předem s veterinářem o aplikaci uklidňujícího prostředku.

Po novoročním ohňostroji 2013 přijali pracovníci Záchrané stanice Lesů HMP pro volně žijící živočichy čtyři labutě poraněné nárazem do trolejového vedení na Mánesově mostě. Kolik dalších těžce zraněných labutí z hejna vyplašeného zábavným ohňostrojem odnesla Vltava, se už nedozvíme. Žádná z těch čtyř „zachráněných“ labutí se už ze svých zranění úplně nevyлéčila.

Veverky hluk děsí. "Štěstí" ale mají v tom, že to jsou denní tvorové. Ohňostroje za tmy přechkají v hnízdech. Komplikovanější to je s bouchacími kuličkami či jinou pyrotechnikou používanou za dne v parcích či v lese. Rizikovou skupinou jsou mláďata ve věku 6 až 8 týdnů, která se sice již opatrně pohybují v těsném okolí hnízda, ale jsou ještě plně závislá na mateřském mléku. Na jakýkoli hluk reagují panickým útekem, a vzdálí-li se při něm od hnízda, nedokáží najít cestu zpět a zemřou hladu. Záchraná stanice pro veverky Pinky.

V období vánočních svátků a Nového roku dochází často k zaběhnutí psů a to do vzdálenosti i 15 km od své obce. Stávají se případy, kdy srnčí zvěř prchá ze svého lesa. Předloni dokonce došlo na silnici ke kolizi stáda srnčí zvěře v panice s automobilem. Záchraná stanice živočichů a ekocentrum Pasička, Bor u Skutče

„Zábavní“ pyrotechnika a životní prostředí

- riziko požáru
- produkuje světlo, hluk, jedovaté látky a odpad
- přispívá k ničení ozonové vrstvy
- může kontaminovat rozsáhlejší území a ovlivnit kvalitu ovzduší v lokalitě

„Zábavní“ pyrotechnika a zdraví lidí

- zranění při neopatrné manipulaci
- velké množství jedovatých nebezpečných zplodin
- riziko kontaminace vody (perchloráty – zabránění vstřebávání jódu – onemocnění štítné žlázy)
- světelné záblesky mohou u lidí s epilepsií vyvolat až záchvat

LEGISLATIVA

Účinný nástroj pro regulaci nebo zákaz použití ZP mají ve svých rukách obce.

Obce

Obecně závazné vyhlášky obcí (podle §10 zákona o obcích)

Dle Ústavního soudu je problematika prodeje a používání pyrotechnických předmětů dostatečně regulována zákonem č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti a vyhláškou Českého báňského úřadu č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi.

Obec proto nemůže přikročit k absolutnímu zakazu zábavní pyrotechniky na svém území, pouze ve vztahu k určitým veřejným prostranstvím, vyžaduje-li to zajištění místních záležitostí veřejného pořádku. Může však použití ZP významně regulovat nebo omezit užívání ZP v čase i prostoru.

Zákonnost regulace používání ZP ve vyhlášce se posuzuje na základě zdůvodnění účelu, který vyhláška touto regulací sleduje. Tento účel musí být širší než jen zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, např. o ochranu životního prostředí ve formě ochrany ptáků před jejich rušením a následným zraněním či případným usmrcením, o ochranu zvířat, zejména podle zákona 246/ 1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání. U něj lze využít § 4: „Za týrání se považuje“, odst. 1 písm. j) „vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,“

nebo písm. h) „používat podnětů, předmětů nebo bolest vyvolávajících pomůcek tak, že působí klinicky zjevné poranění nebo následné dlouhodobé klinicky prokazatelné negativní změny v činnosti nervové soustavy nebo jiných orgánových systémů zvířat“.

Problematika výroby „zábavní“ pyrotechniky v rozvojových zemích.

Velké množství pyrotechniky je vyráběno v rozvojových zemích, kde nejsou dodržovány bezpečnostní standardy. Dochází ke zranění lidí, otravám, výbuchům a unikům jedovatých látek do prostředí. V těchto zemích je také často využívána práce dětí.

CHOVEJME SE OHLEDUPLNĚ KE SVÉMU OKOLÍ...ŽÁDEJME OSTATNÍ, ABY SE VYHNULI POUŽITÍ PYROTECHNIKY!

www.spolecnostprozvirata.cz, odkaz „Stop zábavní pyrotechnice“

Společnost pro zvířata – ZO ČSOP

Michelská 5, 140 00 Praha 4

www.spolecnostprozvirata.cz

2014

Zdroje:

www.spolecnostprozvirata.cz

Český svaz ochránců přírody

<http://www.voiceforthevoiceless.org.za/index.htm>

<http://www.occupyforanimals.org/fireworks-and-animals.html>

https://dspace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/23256/obadalov%C3%A1_2012_bp.pdf?sequence=1

<http://www.ulekare.cz/clanek/alergie-na-rachejtle-i-to-existuje-12023>

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1352231010006485>

<http://www.enviweb.cz/clanek/hluk/54095/zabijak-hluk>

<http://iforum.cuni.cz/IFORUM-4462.html>

Doplnění:

• Na co má hluk vliv v organismu člověka?

- na tep a krevní tlak
- na hladinu cukru v krvi
- na hladinu inzulínu v krvi
- na hladiny stopových prvků, zvláště hořčíku
- na prokrvení periférií těla, prokrvení kůže
- na pohybovou koordinaci
- na zrakové funkce – snižuje schopnost vnímat podněty na okraji zorného pole
- na paměť – zhoršuje schopnost všípivosti a vybavování poznatků
- na pozornost – rozptyluje pozornost
- na myšlení – zhoršuje schopnost tvůrčí a strategické práce
- na únavu
- na emoční stavy – [agrese](#), podrážděnost
- na imunitní systém – snižuje obranyschopnost

- na vnímání stresu – zvyšuje [riziko](#) chorob ze stresu (žaludeční vředy, infarkty apod.)

zdroj: **Zdravotní ústav se sídlem v Brně, PhDr. Zdeňka Židková**

<http://www.enviweb.cz/clanek/hluk/54095/zabijak-hluk>

<http://iforum.cuni.cz/IFORUM-4462.html>